

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 14 (1969), No. 6, 294--300

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139306>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1969

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZE ŽIVOTA JČSMF

Mezinárodní fyzikální olympiáda v ČSSR

Na 2. mezinárodní fyzikální olympiádě v Budapešti r. 1968 bylo schváleno, aby se 3. mezinárodní fyzikální olympiáda (3. MFO) v roce 1969 konala v ČSSR, kde bude právě desítileté výročí založení FO. Poněvadž statut MFO nebyl ještě schválen, byla na leden 1969 svolána do Brna schůze vedoucích delegací z 2. MFO, na níž byl vypracován definitivní statut a směrnice.

Třetí mezinárodní fyzikální olympiády se zúčastnilo Bulharsko, ČSSR, Jugoslávie, Maďarsko, NDR, Polsko, Rumunsko a SSSR. Kromě toho byla pozvána Anglie, Francie, Itálie a Švédsko, které se nedostavily. Z každého státu bylo pozváno pět soutěžících, jeden vedoucí delegace a jeden pedagogický instruktor.

Mezinárodní fyzikální olympiáda probíhala v Brně a byla spojena s kulturním programem. Celý program byl naplánován na dobu od 22. června do 2. července, vlastní soutěž od slavnostního zahájení 23. června do 27. června, kdy bylo slavnostní ukončení a rozdání cen a diplomů. Slavnostní zahájení i ukončení se konalo na Vojenské akademii Antonína Zápotockého v Brně za přítomnosti vedoucích činitelů kraje, VAAZ, UJEP, zástupců ministerstva školství ČSR a SSR, zástupců města a odboru školství KNV v Brně. Na zahájení bylo vzpomenuo též 10. výročí vzniku olympiády a oceněna práce hlavních spolupracovníků fyzikální olympiády v ČSSR.

Ve vlastní soutěži byly jeden den zadány k vypracování během 5 hodin 4 teoretické úlohy. Jedna úloha byla z mechaniky, druhá z termiky, třetí z elektřiny a čtvrtá z optiky. Druhý den byla zadána k vypracování úloha laboratorní (z elektřiny), rovněž na pět hodin. Každá úloha se hodnotila bodováním, a to maximálně 8 body. U laboratorní úlohy se hodnotilo jednak teoretické zpracování (max. 8 body), jednak experimentální provedení (rovněž max. 8 body). Byl tedy maximální počet dosažitelných bodů pro každého účastníka 48. Plný počet bodů získali 3 účastníci: 1 z ČSSR, 1 z MLR a 1 z NDR. Podle směrnic MFO obdrželi 1. cenu účastníci, kteří získali 48—44 bodů; bylo jich 13 (3 z Československa, 3 z Maďarska, 3 z SSSR, 1 z NDR, 1 z Jugoslávie, 1 z Bulharska a 1 z Rumunska). Druhou cenu získalo 10 soutěžících, kteří získali 43—38 bodů (2 z Československa, 2 z Maďarska, 2 z Polska, 1 z SSSR, 1 z NDR, 1 z Jugoslávie a 1 z Bulharska), třetí cenu 9 soutěžících, kteří získali 37—32 bodů (3 z Jugoslávie, 2 z NDR, 1 z SSSR, 1 z Bulharska, 1 z Polska a 1 z Rumunska) a pochvalné uznání 5 soutěžících, kteří dosáhli 31—25 bodů (2 z Bulharska, 1 z NDR, 1 z Polska a 1 z Rumunska). Úroveň soutěžících byla skutečně vysoká a bylo vidět, že se v jednotlivých státech věnuje zájemcům o FO stále větší péče.

Pořadí států podle získaných bodů celým družstvem bylo toto: 1. ČSSR 222 bodů, 2. Maďarsko 214 bodů, 3. SSSR 207 bodů, 4. NDR 194 bodů, 5. Jugoslávie 193 bodů, 6. Bulharsko 177 bodů, 7. Polsko 162 bodů a 8. Rumunsko 128 bodů.

Užijeme-li kritéria platná pro jednotlivce na družstva, získává 1. cenu ČSSR, 2. cenu Maďarsko, SSSR, NDR a Jugoslávie, 3. cenu Bulharsko a Polsko a pochvalné uznání Rumunsko.

K soutěži byly připojeny i výlety a kulturní akce. Účastníci si prohlédli Brno, Bratislavu, Prahu, Kutnou Horu, Macochu a Moravský kras, slavkovské bojiště, hrady Pernštýn, Karlštejn, zámek Náměšť n. Osl., navštívili Janáčkovu operu v Brně a Laternu magiku v Praze.

Průběh 3. MFO lze hodnotit kladně.

Uznání pracovníkům fyzikální olympiády při příležitosti 10. výročí jejího založení

Při příležitosti desátého výročí založení fyzikální olympiády vyslovili dík a uznání za dosavadní činnost jménem ministerstva školství ČSR náměstek ministra školství ČSR, resp. ministerstva školství SSR náměstek ministra školství SSR, jménem Jednoty československých matematiků a fyziků její předseda a ústřední vědecký tajemník a zároveň ústřední výbor fyzikální olympiády udělil pochvalné uznání těmto pracovníkům ve FO:

Členům ústředního výboru FO:

Josefu Bartůňkovi, ústř. škol. inspektoru při MŠ v Praze, *dr. Martě Chytilové*, pracovníci Výzkumného ústavu pedagogického v Praze, *Josefu Konrádovi*, odb. as. UJEP v Brně, jednatelem ÚVFO, prof. dr. *Rostislavu Košířkovi*, profesoru VUT v Brně, předsedovi ÚVFO, doc. dr. *Ivanu Náterovi*, docentu SVŠT v Bratislavě, místopředsedovi ÚVFO, *Milanu Rádlovi*, odb. asistentu VŠSE v Plzni, *Evženu Římanovi*, odb. asistentu ČVUT v Praze (v důch.), *Janu Tesařovi*, profesoru stf. školy (v důch.) Praha, prof. dr. *Miloslavu Valouchovi*, profesoru MFF KU v Praze, doc. dr. *Bohumilu Vlachovi*, docentu přírodovědecké fak. UJEP v Brně, *Ivu Volfovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Hradci Králové, inž. *Bohumilu Vybíralovi*, odb. asistentu VAAZ ve Vyškově, *Josefu Zámečnickovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě, *Františku Živnému*, řediteli střední školy (v důch.), Nový Bohumín.

Předsedům KVFO:

Františku Černickému, odb. asistentu KU v Praze, kraj Praha, *Františku Fišerovi*, profesoru stf. školy (v důch.), Praha, Středočeský kraj, *Josefu Sušankovi*, řediteli kraj. pedagogického ústavu v Ústí n. L., Severočeský kraj, *Zdeňku Ungermanovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Hradci Králové, Východočeský kraj, *Lubomíru Vaškovi*, odb. asistentu VUT v Gottwaldově, Jihomoravský kraj, doc. dr. *Miroslavu Bajerovi*, docentu VŠB v Ostravě, Severomoravský kraj.

Pracovníkům v jednotlivých krajích:

Hlavní město Praha

Miroslavu Voráčkovi, pracovníku KPU v Praze.

Západočeský kraj

Věře Brandlové, profesorce střední průmyslové školy stavební v Plzni, *Janu Kučerovi*, pracovníku KPU v Plzni, *Rudolfu Růžičkovi*, profesoru SVVŠ v Klatovech, *Františku Samkovi*, odb. asistentu VŠSE v Plzni.

Severočeský kraj

Ladislavu Hájkovi, profesoru SVVŠ v Chomutově, *Jaroslavu Honnerovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Ústí n. L., *Miroslavu Horákovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Ústí n. L., *Josefu Mikuleckému*, profesoru SPŠ stavební v Liberci, *Janu Stránskému*, profesoru SPŠ v Chomutově.

Východočeský kraj

Bořivoji Augustinovi, profesoru SPŠS v Rychnově n. Kn., *Miloslavu Boháčovi*, profesoru SVVŠ v Rychnově n. Kn., *Eduardu Chráskovi*, profesoru SVVŠ v Hradci Králové, *Josefu Louvarovi*, profesoru SVVŠ ve Vysokém Mýtě, *Josefu Maškovi*, profesoru SPŠ papírenské v Hostinném, *Ladislavu Pilařovi*, profesoru SVVŠ v Nové Pace, *Ferdinandu Sisrovi*, profesoru SVVŠ v České Třebové, *Bohumilu Weinerovi*, pracovníku KPÚ v Hradci Králové.

Jihomoravský kraj

Dr. *Ladislavu Dvořákovi*, odb. asistentu VAAZ v Brně, *Milanu Keprtovi*, odb. asistentu přírodovědecké fakulty UJEP v Brně, *Juliu Kessnerovi*, profesoru SVVŠ v Brně, Elgartova ul., *Miloslavu Kokešovi*, profesoru SZTŠ v Třebíči, *Dagmar Košťálové*, profesorce SZŠ v Brně, Merhautova ul., dr. *Františku Oherovi*, profesoru střední školy (v důch.), Znojmo, *Václavu Suchánkovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Brně, *Jaroslavu Veverkovi*, profesoru SVVŠ v Brně, Koněvova, *Zdiradu Zákovi*, profesoru SPŠ elektrotechnické v Brně, Leninova.

Severomoravský kraj

Stanislavu Fröhlichovi, profesoru SVVŠ v Přerově, *Františku Ledabylovi*, profesoru SVVŠ v Opavě a dr. *Františku Smutnému*, profesoru OU v Olomouci.

Západoslovenský kraj

Ivanu Baníkovi, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě, a *Ivanu Červeňovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě.

Středoslovenský kraj

Doc. dr. *Ladislavu Thernovi*, docentu Vysoké školy dřevařské a lesnické ve Zvolenu.

Dále udělil ústřední výbor fyzikální olympiády ještě pochvalné uznání těmto pracovníkům ve FO:

Hlavní město Praha

Františku Cimbůrkovi, profesoru SVVŠ v Praze-Libni, a *Pavlu Fabingerovi*, profesoru SVVŠ v Praze 1.

Jihočeský kraj

Konrádu Hofmanovi, předsedovi KVFO, odb. asistentu ped. fakulty v Českých Budějovicích, *Evě Procházkové*, odb. asistentce ped. fakulty v Českých Budějovicích, a *Vladimíru Strnadovi*, odb. asistentu PF v Českých Budějovicích.

Západočeský kraj

Ing. *Miloši Rabasovi*, předsedovi KVFO, odb. asistentu VŠSE v Plzni, *Pavlu Kutnému*, odb. asistentu ped. fakulty v Plzni, *Vladislavu Kvapilovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Plzni, *Olze Maškové*, odb. asistentce VŠSE v Plzni, *Miloši Paterovi*, profesoru SVVŠ v Karlových Varech a doc. *Aleši Teršovi*, docentu ped. fakulty v Plzni.

Severočeský kraj

Františku Fialovi, odb. asistentu ped. fakulty v Ústí n. L., *Milanu Krebsovi*, odb. asistentu Vysoké školy strojní a textilní v Liberci, *Tomáši Pávovi*, odb. asistentu ped. fakulty v Ústí n. L., a *Vladivoji Technikovi*, profesoru SVVŠ v Liberci.

Východočeský kraj

Otu Hylenkovi, profesoru SVVŠ v Pardubicích, *Přemyslu Šedivému*, profesoru SVVŠ v Hradci Králové, a *Ladislavu Zábrodskému*, profesoru SVVŠ v České Třebové.

Jihomoravský kraj

in memoriam *Františku Šuráňovi*, odb. asistentu FS VUT v Brně, *Jiřímu Bohuňkovi*, předsedovi OVFO, učiteli ZDŠ ve Žďáru n. Sáz., *Rudolfu Červenkov*i, učiteli 5. ZDŠ v Gottwaldově, *Josefu Gregorovi*, učiteli ZDŠ v Třebíči, *Ladislavu Havlíčkovi*, předsedovi OVFO, profesoru SVVŠ v Prostějově, inž. *Josefu Hochovi*, předsedovi VOFO, profesoru SVVŠ v Prostějově, *Antonínu Horáčkovi*, profesoru SPŠ stavební v Gottwaldově, *Jaroslavu Hrázskému*, předsedovi OVFO, profesoru SVVŠ v Břeclavi, *Lubomíru Chalupovi*, okresnímu metodikovi pro ZDŠ v Napajedlích, *Vladimíru Mitwalskému*, odb. asistentu VUT v Brně, *Adéle Pavlíkové*, učitelce ZDŠ a vedoucí sekce fyziky OPS v Třebíči, dr. *Oldřichu Pivníčkovi*, profesoru SVVŠ ve Znojmě, *Rudolfu Stindlovi*, předsedovi OVFO, profesoru SVVŠ v Uherském Hradišti, *Daně Štříbrcké*, předsedkyni OVFO, profesorce SVVŠ v Blansku, *Záboji Tauvinklovi*, krajskému školnímu inspektorovi v Brně, *Vladislavu Texlovi*, profesoru SPŠ strojní v Brně, Kotlářská ul., *Dagmar Vladíkové*, profesorce SVVŠ v Brně na Křenové, a *Jarmile Vlčkové*, odb. asistentce VUT v Brně.

Severomoravský kraj

in memoriam doc. dr. *Vladimíru Rudolfovi*, docentu ped. fakulty v Olomouci, *Daně Andryškové*, učitelce ZDŠ v Novém Jičíně, *Josefu Bajgarovi*, krajskému školnímu inspektorovi v Ostravě, *Jaromíru Horákovi*, řediteli ZDŠ v Havířově, *Vladislavu Krásnému*, učiteli ZDŠ v Opavě, *Františku Kubovi*, profesoru SVVŠ v Oloumouci, *Mojmíru Šimerskému*, profesoru SPŠ elektrotechnické v Rožnově p. Radh., *Danuši Slivové*, učitelce ZDŠ v Ostravě-Kunčičkách, a *Oldřichu Tomešovi*, profesoru SVVŠ v Ostravě.

Západoslovenský kraj

Ladislavu Dúbravovi, profesoru SVŠ v Dunajské Stredě, *Emilii Chrapanové*, učitelce ZDŠ v Bratislavě, *Lukáši Juríkovi*, učiteli II. ZDŠ v Bánovcích nad Bebravou, inž. *Viliamu Klemonovi*, řediteli SVŠ v Holiči, *Jaroslavu Kotlebovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě, *Štefanu Múčkovi*, profesoru SVŠ v Bratislavě, *Drahomíle Náterové*, odb. asistentce SVŠT v Bratislavě, *Josefu Szivosovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě, *Zuzaně Šimkovicové*, profesorce SVŠ v Bratislavě, *Juliu Šoltésovi*, profesoru SVŠ v Bratislavě, *Milanu Valachovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě, a inž. *Juraji Žatkovičovi*, odb. asistentu SVŠT v Bratislavě.

Středoslovenský kraj

*Rastislavu Baníkov*i, odb. asistentu ped. fakulty v Banské Bystrici, *Stanislavu Ondrejko*vi, odb. asistentu ped. fakulty v Banské Bystrici, a *Terezii Markové-Štrbové*, odb. asistentce VŠD v Žilíně.

Východoslovenský kraj

Emanuelu Silešovi, odb. asistentu VŠT v Košicích.

Rostislav Košťál

Letná škola — Poprad 30. 6. — 6. 7. 1969: „Moderné partie geometrie, Diferenciálne rovnice“

Pobočka Jednoty slovenských matematikov a fyzikov podujala sa uskutočniť Letnú školu pre pracovníkov vysokých škôl. Túto akciu organizovala pre tento rok ako prvú akciu takéhoto druhu v ČSSR organizovanú pobočkami JČSMF. Výbor pobočky stanovil prípravnú komisiu, ktorú viedol dr. Ladislav Berger. Aby bola zabezpečená patričná úroveň Letnej školy, boli požiadaní poprední vedeckí pracovníci vysokých škôl, aby na škole prednášali. Z požiadaných

prednášateľov nemohol na Letnej škole prednášať prof. dr. *Alois Švec*, DrSc.; pre náhle ochorenie odriekol prof. dr. ing. *Zdeněk Hustý*, DrSc. a tesne pred započatím Letnej školy svoju prisľúbenú účasť odriekol doc. dr. *Erich Barvinek*, CSc. K prednáškam bol požiadaný i prof. dr. *Miroslav Laitoch*, CSc., ktorý však pre služobné zaneprázdnenie nemohol pozvanie prijať. Prípravná komisia sa snažila zabezpečiť jak prednášajúcim, tak i účastníkom, pokiaľ možno, najlepšie podmienky.

Výbor žilinskej pobočky vo svojom decembrovom čísle *Spravodaja* avizoval túto školu, oznámil program a prednášateľov všetkým katedrám matematiky a deskr. geometrie vysokých škôl na Slovensku a cez *Spravodaj* a ÚV JČSMF i v ČSR s udaním, že počet účastníkov bude obmedzený. Počítalo sa s celkovou účasťou maximálne 30 osôb. Na Letnú školu sa však prihlásilo spolu 64 pracovníkov našich vysokých škôl, z ktorých bolo vybraných pre „Moderné partie geometrie“ 15 osôb a pre „Diferenciálne rovnice“ 27 osôb. Zo záväzne prihlásených Letnej školy sa nezúčastnil v skupine C (Moderné partie geometrie) jeden a v skupine D (Diferenciálne rovnice) tiež jeden pracovník vysokej školy. Miesto nich boli však dodatočne prijatí pre geometriu jeden a pre dif. rovnice traja. Tým, že bolo prijatých viac účastníkov, ako pobočka plánovala, museli sa účastníci uspokojiť s čiastočne menej pohodlným ubytovaním.

Po organizačnej stránke Letná škola prebiehala vo dvoch skupinách: skupinu C mal na starosti odb. as. *Ján Perenčaj* a skupinu D odb. as. *Jana Feťková*, ktorí boli i členmi prípravnej komisie. Bol vypracovaný plán rozvrhu a prípadné zmeny denného programu boli denne oznamované. Mimo program prebiehali besedy účastníkov s prednášajúcimi i medzi sebou a nakoľko sa súbežne konalo i školenia učiteľov ZDŠ a stredoškolských profesorov tiež v Poprade diskusie i besedy sa zamerali na záujmy všetkých cyklov našich škôl, ku ktorým podnety dávali prednášajúci na prednáškach i mimo nich, ako i ostatní pracovníci našich škôl.

Poriadatelia Letnej školy si zvlášť cenili účasť námestka ministra školstva prof. dr. *Michala Greguša*, DrSc., ktorý cez svoje zaneprázdnenie si našiel čas, aby svojimi hodnotnými prednáškami prispel k úrovni Letnej školy a okrem toho, aby na besede poukázal na perspektívy, ktoré naše školstvo v budúcnosti čakajú. Mimoriadne si predsedníctvo vážilo účasť veľkého nášho priateľa akademika *Otakara Borůvku*, ako i všetkých ostatných vynikajúcich pracovníkov našich vysokých škôl, ktorí sa svojimi prednáškami najviac pričínili o vysokú úroveň Letnej školy.

V skupine C — „Moderné partie geometrie“ uskutočnené boli tieto prednášky: prof. dr. *Václav Havel*, DrSc.: „Z teórie konečných projektívnych rovín“, „Všeobecné štvorkáne“, „Homomorfizmy projektívnych rovín“ a besedy s účastníkmi o prednesených prednáškach, prof. dr. *Václav Medek*: „k-obľúky v projektívnych rovinách“, „Kolineácia v projektívnych rovinách“, „Súradnicové systémy v projektívnych rovinách“. Uvedené prednášky sa týkali kurzu „Incidenčnej geometrie“. Druhý kurz tejto skupiny bol zameraný na „Diferenciálnu geometriu“ a tu prebehli tieto prednášky: doc. dr. *Oldřich Kowalski*, CSc.: „Niektoré výsledky československých autorov v modernej geometrii“, „Základy tenzorovej algebry na diferencovateľných varietach“ I, II., „Priestory s konexiou a ich aplikácie v geometrii“, doc. dr. *Ivan Kolář*, CSc., prednášal o „Priestorochoch s konexiou“ I, II, III. Všetci uvedení prednášatelia dodali sylaby, ktoré boli účastníkom vopred rozoslané. Okrem uvedených prednášok besedovali prednášatelia s účastníkmi o problémoch vyskytujúcich sa v prednáškach i o problémoch týkajúcich sa záujmov účastníkov.

V skupine D — „Diferenciálne rovnice“ prebehli tieto prednášky podľa upraveného plánovaného rozvrhu: prof. dr. *Michal Greguš*, DrSc.: „Lineárne diferenciálne rovnice vyšších rádov“ I, II. Okrem toho dvakrát viedol besedy jak k problémom jeho prednášok, tak i „K školskej politike na Slovensku v súčasnosti a perspektívy do budúcnosti“. Prof. dr. *Miloš Ráb*, DrSc.: „Asymptotické vlastnosti riešenia Riccatiho rovnice, ktorej koeficienty sú komplexné funkcie reálne premennej“ I, II., „O rovnici $Z' = A(t) - Z^2$, ktorej koeficient má malý modul“ a zúčastnil sa záverečnej besedy, doc. dr. *František Neuman*, CSc., prednášal o „Diferenciálnych rovniciach s periodickými koeficientami a ich geometrických aplikáciách“ I, II. Akademik *Otakar Borůvka*

svoje prednášky zameran na „Terajší stav teórie transformácií obyčajných diferenciálnych rovníc druhého rádu v reálnom obore“ I., II., III., IV. Všetci sa zúčastňovali besied a diskusií či už vo voľných chvíľach a či organizovaných v rámci Letnej školy. Ich vopred zaslané sylaby boli rozmnožené a účastníci školy ich obdržali pred započatím Letnej školy.

Okrem uvedených prednášok boli uskutočnené plánované dve exkurzie, a to do pracovísk Fyzikálneho ústavu SAV v Košiciach na Lomnický štít a do závodu Tatrasvit vo Svite. Väčšina účastníkov sa zúčastnila exkurzie na Lomnický štít.

Účastníci oboch skupín hodnotili osobitne veľmi kladne Letnú školu. Vyjadrili spokojnosť s vysokou úrovňou i organizáciou a navrhli organizovať podobné školy i v budúcnosti.

Školenie učiteľov matematiky ZDŠ a profesorov SVŠ a SPŠ

Poprad — 30. jún — 5. júl 1969

Pobočka Jednoty slovenských matematikov a fyzikov v Žiline v úzkej spolupráci s Krajským pedagogickým ústavom v Banskej Bystrici pripravili pre rok 1969 dve hodnotné školenia: pre učiteľov matematiky Základných deväťročných škôl a pre profesorov Stredných všeobecno-vzdelávacích škôl a Stredných priemyselných škôl. Prípravu a plnú organizáciu oboch školení mala na starosti žilinská pobočka JSMF s prípravným výborom, ktorej členmi boli *Ondrej Štefík* (ZDŠ), *Ján Krížanovský* a *Rudolf Oláh* (SVŠ a SPŠ), *Janka Feťková* a *Ján Perenchaj* (za katedry matematiky a deskr. geometrie SET-VŠD Žilina) a ktorú viedol predseda žilinskej pobočky JSMF. Náplňou školení boli aktuálne problémy súčasnosti, o ktoré prejavili najväčší záujem učelia ZDŠ a stredoškolskí profesori v ankete KPU v Banskej Bystrici. Tak školenie bolo vedené v dvoch skupinách:

V skupine A (pre učiteľov matematiky ZDŠ), ktorú ako predsedu na školení mal na starosti *Ondrej Štefík*, uč. ZDŠ v Bytči, bolo školenie zamerané na „Problémy školskej modernej geometrie. Otázky MO“, doplnené prednáškou pre učiteľov matematiky a fyziky;

v skupine B (pre profesorov SVŠ a SPŠ), ktorú ako predsedovia striedavo viedli na školení *Ján Krížanovský* a *Rudolf Oláh*, prof. SVŠ v Bytči, resp. v Dolnom Kubíne. Zameranie tohto školenia: problematika týkajúca sa počtu pravdepodobnosti a štatistiky a matematických metod v teórii riadenia, koncepcie učiva gymnázií, postgraduálneho štúdia stredoškolských profesorov, významných partii pre modernizáciu vyučovania matematiky a otázok MO. Tu boli prednášky doplnené dvoma prednáškami fyzikálneho zamerania.

Školenie prebiehalo zároveň s Letnou školou pre pracovníkov vysokých škôl, čím sa umožnilo účastníkom vymieňať si svoje názory a skúsenosti zo všetkých cyklov škôl. Okrem prednášok, ktoré prebiehali cez deň, konali sa večerami besedy s prednášajúcimi i s účastníkmi jednotlivých stupňov škôl. V rámci školenia uskutočnili sa dve exkurzie: Do pracovísk Fyzikálneho ústavu SAV na Lomnickom štíte a do závodu Tatrasvit vo Svite.

Pre školenia boli zabezpečené vynikajúci pracovníci vysokých škôl.

V skupine A: Prof. dr. *Michal Harant* mal 5 prednášok „Systém geometrických konštrukcií a problémy riešiteľnosti“, riaditeľ experimentálnej školy v Bratislave *Vítazoslav Repáš* prednášal o skúsenostiach modernizačného pokusu, dr. *Jozef Moravčík*, CSc., mal dve prednášky: „Matematická olympiáda; starostlivosť o nadaných žiakov“ a „Základy logickej výstavby matematiky“, akademik *Josef Novák* prednášal „O množinách a ich uplatnení na školách všetkých stupňov“, doc. dr. *Milan Hejný*, CSc., mal tri prednášky na tému „Princípy modernizácie v príkladoch“, odb. as. *Pavol Hegedúš* mal prednášku pre fyzikov „Medze platnosti zákonov klasickej fyziky“. Večerami a vo voľnom čase besedovali a diskutovali účastníci o problémoch dotýkajúcich sa obsahu prednášok, vyučovacej praxe a perspektívy našich škôl. Týchto besied sa zúčastňovali prednášatelia a obyčajne ich tiež viedli.

V skupině B: Po zahájení a uvedení programu a organizačních směrnic přednášeli dr. *Jozef Moravčík*, CSc.: „O základech matematickej logiky v školskej praxi“ a „O Matematickej olympiáde a o starostlivosti o matematicky nadaných žiakov“, ústr. inšpektor matematiky MŠ *Michal Zöldy*: „Ku koncepcii vyučovania na gymnáziách“, prof. dr. *Tibor Šalát*, CSc.: „O postgraduálnom štúdiu stredoškolských profesorov“, dr. *Marcel Jozifko* mal tri prednášky: „Výberové vyšetrenie — kombinatorický prístup I, Výberové vyšetrenie Oblastný výber — odhady II, Testovanie náhodnosti — permutačné testy“, akademik *Novák* prednášal: „O množinových operáciach“, doc. dr. *Milan Hejný*, CSc.: „K postgraduálnemu skriptumu z geometrie“, prof. dr. *Milan Kolibiar*, DrSc.: „O grupách“. Ostatné prednášky v tejto skupine boli prednesené osobitne pre desk. geometrov a osobitne pre fyzikov: prof. dr. *Michal Harant* prednášal: „Vybrané kapitoly z deskriptívnej geometrie“ a dr. *Ladislav Berger* mal dve prednášky: „Stavba deskriptívnej geometrie v jazyku množín“; pre fyzikov prebiehali prednášky prof. dr. *Juraja Dubinského*: „Špeciálna teória relativity“ (dve prednášky) a dr. *Jozefa Ďurčeka*, CSc.: „O niektorých nových možnostiach využitia plazmy“.

Podobne ako pre skupinu A i v tejto skupine prebiehali besedy i diskusie o problémoch školskej praxe, o prednesených prednáškach a o úrovni odbornosti našich pedagógov.

Účastníci obidvoch skupín osobitne veľmi kladne hodnotili školenia a uviedli svoje návrhy pre organizovanie podobných školení každoročne.

Ladislav Berger

Zprávy z poboček

Praha

Dne 6. února 1969 se konala v Klubu školství výroční schůze pobočky za přítomnosti 45 členů. Na schůzi byl zvolen dosavadní výbor pobočky v čele s předsedou doc. RNDr. *Josefem Dibelkou* z FJTF na ČVUT a s jednatelem *Rudolfem Rychlým* z VŠE. Dále byli na schůzi zvoleni delegáti na celostátní sjezd JČSMF v Jasně. Při schůzi se živě diskutovalo o zapojení mladých matematiků a fyziků do aktivní práce v Jednotě.

Výborové schůze se konaly 20. 1., 17. 2. a 16. 5. Hlavním předmětem jednání byla příprava akcí pobočky.

Nejvýznamnější činností pobočky jsou pravidelné besedy v Klubu školství. Obětavě je připravoval předseda pobočky. Velmi zdařilá a hodně navštívená byla beseda dne 9. ledna 1969, na které prof. RNDr. *Rudolf Pešek* seznámil účastníky se svými poznatky při cestě na astronautický kongres v USA. Dne 7. února byla přednáška inž. *Zdeňka Janouta* o práci a životě fyziků v mezinárodních ústavech jaderného výzkumu, dne 6. března 1969 přednášel doc. *Jan Vyšín* o mezinárodním kolokviu o vyučování matematice v Bukurešti. Dne 3. dubna se konala beseda uvedená prof. *Aloisem Urbanem* a *Liborem Pátým* o možnostech zapojení mladých matematiků a fyziků do aktivní práce v Jednotě. Diskuse se zúčastnili i přítomní studenti. Beseda dne 5. května byla věnována informacím o práci fyzikální sekce a Evropské fyzikální společnosti a její mezinárodní konferenci ve Florencii. Besedu uvedl doc. *František Janouch* a *Libor Pátý*.

Ve spolupráci s KPÚ byly pořádány pravidelné přednášky z fyziky pro učitele středních škol. Tyto přednášky zajišťoval *Miroslav Voráček* z KPÚ. V lednu dobíhal ještě kurs o barevné televizi přednáškou inž. *Jiřího Pazderáka*. V letním semestru se konaly čtyři přednášky doc. *Miloše Šichy* o fyzikálním plazmatu.

Pro řešitele úloh matematické a fyzikální olympiády pořádala pobočka besedy s řešiteli a instrukční přednášky pro učitele. Fyzikální část zajišťoval *Miroslav Voráček*, matematickou dr. *František Běloun* a pro ZDŠ *Karel Jakoubek*. Celkem proběhlo pro MO 55 hodin přednášek a pro FO 42 hodiny přednášek. Kromě toho pořádala pobočka kurzy matematiky pro nadané žáky středních škol. Celkem bylo ve škol. roce 1968/9 odučeno 47 hodin.

Rudolf Rychlý